

2019-09-09

§ 147 2019.409 KS

Fördelning av tillfälligt kommunbidrag avseende ensamkommande unga att bo kvar under sin asylprocess

Ärendebeskrivning

Regeringen har beslutat om fördelningen av 195 mnkr i tillfälligt kommunbidrag för ensamkommande unga asylsökande. Genom tillskottet kan kommunerna låta ensamkommande unga som hinner fylla 18 år under asylprocessen bo kvar i kommunen.

För år 2019 har 195 miljoner kronor tillförts och kommer att fördelas proportionellt till kommunerna utifrån hur många asylsökande ensamkommande unga, 17,5 år eller äldre, som var inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem den 31 mars 2019. Det handlar totalt om ca 2 300 ungdomar och kommunbidraget motsvarar ungefär 86 000 kr per ensamkommande ung.

Alingsås kommuns andel av bidraget uppgår till 1 118 218 kr.

Ärendet återremitterades av kommunstyrelsen den 17 juni 2019 § 117 för ytterligare handläggning. Kommunledningskontoret har därefter haft dialog med kultur- och utbildningsförvaltningen i frågan. Förvaltningen har sammanställt ett PM (bilaga 1) som redogör för situationen, gällande lagstiftningen och hur kommunen hanterar målgruppen.

Beredning

Kommunledningskontoret har i skrivelse den 22 augusti 2019 lämnat följande yttrande:

Hösten 2017 avsatte regeringen medel genom ett tillfälligt kommunbidrag om 390 mnkr för att kommunerna skulle kunna låta ensamkommande unga asylsökande som hann fylla 18 år bo kvar i sin vistelsekommun under asylprocessen. Syftet med ersättningssystemet var att undvika att ensamkommande unga skulle behöva byta skola och flytta från en kommun de rotat sig i. År 2018 tillfördes ytterligare 395 mnkr i samma syfte. Asylsökande som fyllt 18 år räknas annars som vuxna och är då i normalfallet ett statligt ansvar. Kommunbidraget ger kommunerna möjlighet att låta dessa personer bo kvar i sin vistelsekommun under asylprocessen istället för att behöva flytta till Migrationsverkets anläggningsboenden.

Kommunen har tidigare beviljat aktörer utanför den kommunala regin att ta del av medlen för att möjliggöra för målgruppen att fortsatt bo kvar i Alingsås kommun. Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 28 februari 2018, § 20, att ge kommunstyrelsen rätt att ianspråkta 2018 års medel om 1,1 mnkr i syfte att möjliggöra för föreningar att söka medel.

Kommunstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde den 18 juni 2018 § 108 om en riktlinje för det tillfälliga statsbidraget. Riktlinjerna innebar att bidrag fick användas till boende och kringkostnader som är direkt förenade med boende. Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde den 12 december 2018 att kommunstyrelsen fick rätt att ianspråkta resterande del av statsbidraget för 2018 års medel om 1,8 mnkr i syfte att möjliggöra för föreningar och organisationer att söka medel.

Justerandes sign	Justerandes sign	Justerandes sign	Utdragsbestyrkande
------------------	------------------	------------------	--------------------

2019-09-09

KS § 147, forts

Dessa medel fördelades sedan till Equmeniakyrkan (79,5 tkr) och Volontärföreningen Goda Krafter i Alingsås (2 820,5 tkr).

Ett av regeringens främsta syften, vilket framgår av regeringens PM den 17 maj 2019, med dessa medel är att undvika att ensamkommande unga ska behöva byta skola och flytta från en kommun de rotat sig i. En direkt ekonomisk påverkan sker i gymnasieskolan då dessa ungdomars skolgång inte längre finansieras av Migrationsverket utan belastar den kommunala budgeten. Kultur- och utbildningsnämnden uppskattar i ärende daterat den 20 februari 2019 § 24 kostnaden för asylsökande ungdomar hemmahörande i Alingsås kommun som ej längre finansieras av Migrationsverket till cirka 2,5 mnkr.

Med bakgrunden att ungdomarna har och fortsatt medför kostnader inom den kommunala gymnasieskolan föreslås att medlen fördelas till kultur- och utbildningsnämnden, med ansvar för gymnasieskolan.

Kommunledningskontoret är av uppfattningen att kultur- och utbildningsnämnden bör få i uppdrag att efter kvartal ett 2020 inleda dialog med föreningar som berörs av individerna som kommunen erhållit regeringens ovan nämnda bidrag för och vilka fortfarande faller inom målgruppen asylsökande.

	Justerandes sign	Justerandes sign	Justerandes sign	Utdragsbestyrkande
--	------------------	------------------	------------------	--------------------

2019-09-09

KS § 147, forts

Arbetsutskottet har den 28 augusti 2019, § 134 lämnat följande förslag till beslut:

1. Alingsås kommuns andel av det tillfälliga bidraget uppgående till 1 118 218 kr för år 2019 avseende att låta ensamkommande unga bo kvar under sin asylprocess fördelas i sin helhet till kultur- och utbildningsnämnden.
2. Kultur- och utbildningsnämnden får i uppdrag att efter kvartal ett 2020 inleda dialog med föreningar som berörs av individerna som kommunen erhållit regeringens ovan nämnda bidrag för och vilka fortfarande faller inom målgruppen asylsökande.

Förslag till beslut på sammanträdet

Anna Hansson (MP), Karl-Johan Karlsson (C) och Jens Christian Berlin (L) föreslår att förslag till beslut punkt 1 får följande lydelse:

Kommunstyrelsen ges rätt att ianspråka hälften av 2019 års bidrag om 1,1 mnkr, avseende att låta ensamkommande unga bo kvar under sin asylprocess, i syfte att möjliggöra för föreningar att söka medel enligt tidigare fastslagna riktlinjer. Den andra hälften av medlen tilldelas kultur- och utbildningsnämnden. En tydlig uppföljning och redovisning av hur medlen har använts ska ske.

Simon Waern (S), Lady France Mulumba (KD), Glenn Pettersson (SD), Martin Lindberg (V) och Daniel Filipsson (M) föreslår att kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut punkt 1 bifalls.

Beslutsgång på sammanträdet

Ordföranden ställer arbetsutskottets förslag till beslut punkt 1 mot Anna Hanssons m fl förslag och finner att kommunstyrelsen beslutar att bifalla arbetsutskottets förslag till beslut i punkt 1.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen vid dagens sammanträde enas om följande lydelse i förslag till beslut punkt 2:

Kultur- och utbildningsnämnden får i uppdrag att omgående inleda dialog med föreningar som berörs av individerna som kommunen erhållit regeringens ovan nämnda bidrag för och vilka fortfarande faller inom målgruppen asylsökande.

2019-09-09

Beslut

KS § 147, forts

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige för beslut:

1. Alingsås kommuns andel av det tillfälliga bidraget uppgående till 1 118 218 kr för år 2019 avseende att låta ensamkommande unga bo kvar under sin asylprocess fördelas i sin helhet till kultur- och utbildningsnämnden.
2. Kultur- och utbildningsnämnden får i uppdrag att omgående inleda dialog med föreningar som berörs av individerna som kommunen erhållit regeringens ovan nämnda bidrag för och vilka fortfarande faller inom målgruppen asylsökande.

Justerandes sign

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2019-09-09

KS § 147, forts

Reservation

Jens Christian Berlin (L), Stefan Bedö (L), Karl-Johan Karlsson (C) och Susanna Nerell (C) reserverar sig till förmån för egna förslag.

Anna Hansson (MP) lämnar följande skriftliga reservation:

Under den så kallade "flyktingvågen" år 2015 fick Sverige ta emot en stor mängd flyktingar, därav en hel del ensamkommande barn. Migrationsverkets kapacitet var inte tillräcklig för att hantera asylärenden i rimlig tid. De ensamkommande barn som kom till Sverige och Alingsås under 2015 och påföljande år hamnade i olika omgångar i en mycket jobbig situation till följd av beslut inom asylprocessen, hos Migrationsverket och inom boendekommunerna. Åldersuppskrivningar på osäkra grunder, långa väntetider på beslut, överklaganden, verkställighetshinder, nya lagar och förordningar och besparingsprogram hos Migrationsverket. En del av dem tvingades flytta runt i Sverige mellan Migrationsverkets boenden, och många fick inte hjälp av kommunerna med boende pga bostadsbrist med mera. Den ostabila tillvaron för dessa unga människor medförde en ökad risk för psykisk ohälsa, rekryteringar in i kriminella verksamheter, svartjobb och svart bostad, eller att de fick sova "på gatan".

I en situation när Migrationsverket, kommuner och andra parter inte tog ansvar för många av dessa ensamkommande ungdomar så försökte i stället civilsamhället att hjälpa till. Ideella organisationer och privatpersoner hjälpte många ungdomar till tak över huvudet och en något tryggare tillvaro. När Alingsås kommun fick ta emot extra tillfälliga statsbidrag tilldelades dessa medel till de föreningar som hjälpte ungdomarna till ett stabilare och tryggare liv. Syftet med statsbidragen var/är att undvika att ensamkommande unga ska behöva byta skola och flytta från en kommun de rotat sig i. Kommunen har ännu inte kunnat garantera att de kan ta hand om de ungdomar som nu får hjälp av föreningarna. Det hade därför varit lämpligt att föreningarna fått del av statsbidragen ännu en tid framöver.

Anteckning

Simon Waern (S), Pär-Göran Björkman (S), Irene Jonsson (S) och Peter Nordlander (S) lämnar följande protokollsanteckning:

Socialdemokraterna delar den analys och det förslag som tjänstemannaskrivelseorna utmynnar i. Det följer också statens intentioner med det tillfälliga kommunbidraget. Vi vill emellertid också betona vikten av en omedelbar och kontinuerlig dialog med de parter som hittills på ett förtjänstfullt sätt har varit involverade i, och erhållit kommunala medel för, verksamheten rörande den specifikt angivna målgruppen, för att säkerställa att situationen för de berörda individerna inte försämras. Det bör understrykas att frivilligorganisationer också har möjlighet att söka kommunala föreningsbidrag för olika åtgärder som stödjer och underlättar integrationsprocessen framgent.

Jäv

Angelika Wais (S) deltar ej i handläggning och beslut av ärendet på grund av jäv.

Justerandes sign

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande